

рішення прийняв парламент у Брюсселі 29 листопада 2018 року.

Щодо французького цивільного права, то статус тварини змінили з речі на живу істоту, здатну до чутливості, так званою "Поправкою Главані" від 16 лютого 2015 року. Це створило прогалину у законодавстві Франції, адже держава змінила стандартний розподіл на суб'єкти та об'єкти цивільного права. Французький науковець Жан-П'єр Марженуд у своїй праці "Теоретична революція" зазначив, що визнання тварини суб'єктом цивільних відносин є справою суду. [1].

Запровадження подібних змін в законодавство супроводжувалось корективами або внесенням формальних змін, які будуть вдосконалюватись у процесі судової практики.

Висновок. Отже, внесенням поправки до статті 180 ЦК України неможливо створити нормативну базу для ефективного забезпечення прав не тільки людей, а й тварин. Буде доцільним зайнятись рецепцією бельгійського кодексу про права тварин. Подібні зміни будуть мати значення реформи та потребуватимуть як матеріальних, так і кадрових ресурсів, але неодмінно стануть великим кроком до адаптації українського законодавства до міжнародних стандартів та наблизить Україну до вступу до Європейського Союзу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Law n° 2015-177 on the modernization and simplification of law and procedures in the fields of justice and interior affairs, also called "Amendment Glavany", passed on February 16, 2015.

2. Le code Walloon du bien-etre animal, Walloon 3 october 2018.[<http://bienetreanimal.walloon.be/files/documents/BEA-code-web.pdf>].

3. Margot Michel, Eveline Schneider Kayasseh "The Legal Situation of Animals in Switzerland: Two Steps Forward, One Step Back – Many Steps to go", Journal of animal Law Michigan State University College of Law, May 2011.

Даша Дорошенко,

студентка 1 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Наук. керівник: **Н.С. Іванова,**

к. політ. н. доцент (БДПУ)

РЕЦЕПЦІЯ РИМСЬКОГО СПАДКОВОГО ПРАВА В СУЧАСНОМУ СПАДКОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Актуальність. Часто ми стикаємося з дискусіями стосовно поділу права на приватне і публічне. Це є відображенням докорінної перебудови поглядів на систему права, що існувала в Україні упродовж більш ніж півстоліття. Сьогодні виникла потреба в уніфікації національного і значна роль у цьому процесі належить римському приватному праву, причина довговічності якого полягає, зокрема, і в тому, що римляни творчо перейняли та синтезували не тільки свій, а й чужий правовий досвід.

Ступінь досліджуваності проблеми. Проблеми римського права з позицій правової науки досліджували наступні вчені: Харитонов Є.О., Калітенко О. М., Новицький І.Б., Астапенко П. Є.

Мета і методи досліджень. Проаналізувати проблеми рецепції римського спадкового права в сучасному спадковому праву України.

Сутність досліджень. Римське спадкове право пройшло довгий шлях розвитку, в процесі якого надбало ряд рис, відповідних до характеру римської власності та сім'ї. Розвиток свободи заповідальних розпоряджень був обумовлений посиленням приватної власності по мірі звільнення її від пережитків сімейної. Спадкування за законом чи проти, у римському спадковому праві, мало місце в таких випадках, як: за відсутності заповіту; визнання його недійсним; смерті спадкоємців, зазначених в заповіті, до відкриття спадщини або їх відмови від прийняття спадщини. Кардинальну реформу спадкування за законом здійснив Юстиніан новелами 118 і 127. «Усіх потенційних спадкоємців, тобто кровних родичів, Юстиніан розділив на п'ять класів, встановив черговість їх закликання до спадкування і допустив наступництво між спадкоємцями різних класів і ступенів. У разі відмови від спадщини закликаного спадкоємця спадщина виморочною не ставала (як було раніше), а до спадкування закликалися наступні за ступенем родичі» [3].

Отже, право Юстиніана затверджує, що в основу спадкування за законом в праві Юстиніана було покладено когнатське (кровне) споріднення й індивідуальна приватна власність.

У сучасній науковій літературі, можна зустріти наступне визначення спадкового права. Спадкове право – це сукупність правових норм, які регулюють суспільні відносини, що виникають у зв'язку зі смертю фізичної особи та переходом її прав і обов'язків до інших осіб у порядку правонаступництва. У Цивільному кодексі України можна знайти наступне визначення: «Спадкування – це перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців)» [1, ст.1216 ЦК].

Спадкування є загальним (універсальним) правонаступництвом, оскільки права та обов'язки померлого переходять до спадкоємців одночасно як єдине ціле. Спадкоємець не може прийняти лише частину прав, а від інших відмовитися. Це – безпосереднє правонаступництво, оскільки спадкоємці одержують права та обов'язки безпосередньо після померлого на підставі акта прийняття спадщини. «До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті» [1, ст.1218 ЦК].

На думку Є. О. Харитонова, «рецепція римського приватного права полягає в його відродженні, сприйнятті духу, головних засад та основних» [2, с. 24]

Таким чином, в праві Юстиніана суворо дотримувався принцип одночасне закликання до спадкування спадкоємців різних класів і ступенів не допускалося. А в сучасному праві України місця відкриття спадщини має значення для встановлення органів, які мають вживати заходів щодо її охорони, яким слід подавати заяву про прийняття спадщини або відмову від неї, претензії кредиторів. Саме право Юстиніана вплинуло на формування сучасного спадкового права в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Харитонов Є. О., Калітенко О. М. Цивільний кодекс України / Є.О. Харитонов, О. М. Калітенко. – Харків: ТОВ «Одіссей», 2003. – 586 с.
2. Харитонов Є. О. Рецепція римського приватного права (теоретичні та історико- правові аспекти) / Євген Олегович Харитонов. – Одеса: Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, 1997. – 281 с.
3. Орач Є. М., Тищик Б. Й. Римське приватне право [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.info-library.com.ua/books-text-7631.html> – (Дата звернення: 15.03.2019).

Олена Мусафірова,
студентка 1 курсу магістратури
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **К.Б. Дудорова,**
к. ю. н., доцент (БДПУ)

**ПОЗОВ ПРО УСУНЕННЯ ПЕРЕШКОД У ЗДІЙСНЕННІ
ПРАВА КОРИСТУВАННЯ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ:
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ**

Актуальність дослідження. Право власності належить до найважливіших майнових прав учасників цивільних правовідносин. Власність – невід’ємний елемент особистої свободи, саме тому питання щодо її гарантій та захисту перманентно стоять на перших місцях у цивільному праві України.

Ступінь досліджуваності проблеми. Вивченням цієї теми займалися такі науковці, як О.В. Дзера, О.О. Кот, Н.С. Кузнецова, Р.А. Майданик, Є.О. Харитонов та ін.

Мета дослідження полягає у комплексному аналізі теоретичних і практичних аспектів застосування такого засобу захисту права власності як позов про усунення перешкод у здійсненні права користування та розпорядження майном.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи: формально-юридичний, порівняльний, узагальнення тощо.

Сутність дослідження. Конституція України у ст. 41 закріплює принцип непорушності права власності та визначає, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

Порушення права власності може мати місце, зокрема, у випадках незаконного обмеження власника у реалізації ним правомочності щодо користування або розпорядження майном. Ст. 391 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) надає власнику можливість захистити порушені права шляхом пред’явлення негаторного позову (від лат. «actio negatoria»).

Негаторний позов – це вимога власника (чи титульного володільця) усунути порушення з боку третіх осіб у здійсненні ним прав, які не пов’язані з позбавленням володіння майном, але створюють перешкоди в користуванні та розпорядженні власністю.

Щодо співвідношення позову про витребування майна з чужого